

Registracija fakture - opšte informacije

CRF servis omogućava ovlašćenom korisniku registrovanje jedne ili više faktura za PL koga predstavlja.

✘ Aplikativno ovlašćenje

Za upotrebu ove funkcionalnosti neophodno je imati sledeće [ovlašćenje](#):

- Kreiranje fakture

Registracija fakture može se obaviti na dva načina:

- [pojedinačni unos](#) u kome korisnik popunjava *on-line* formu.
- [grupni unos](#) u kome korisnik dostavlja fajl specificiranog formata.

Za uspešno registrovane fakture CRF sistem generiše **jedinstveni identifikator fakture - IDF**.

Detaljima registrovanih faktura se može pristupiti putem Internet adrese:

```
https://crf.trezor.gov.rs/invoices/<IDF>
```

Pristup ovoj fakturi/adresi je dozvoljen lokalnim korisnicima koji imaju ovlašćenje **Pregled fakture** i to:

1. Lokalni korisnici poverioca - [PL](#) koji je registrovao fakturu
2. Lokalni korisnici dužnika - [KJS](#) koji plaća fakturu
3. Lokalni korisnici nadređenih [PL](#) - **pristupakturama [IBK](#) dužnika je takođe dozvoljen nadređenim [DBK](#)**

i Info

Nije moguće da korisnik koji pripada datom [PL](#) registruje fakturu za drugo [PL](#), čak i ako je nadređena organizacija tom [PL](#). Registraciju fakture **može sprovesti isključivo korisnik koje pripada datom [PL](#).**

Elementi registracije fakture

Registracija uključuje sledeće atribute:

1. Identifikacija dužnika - JBKJS |¹
2. Broj fakture
3. Datum nastanka fakture
4. Ukupan iznos fakture - osnovica + PDV
5. Komentar unosioca
6. Rok trajanja u danima (samo za profakturu)

Detalji ovih atributa su dostupni u dokumentu za [grupni unos](#).

Elementi kreirane fakture ne mogu se menjati nakon unosa. U slučaju greške, korisnik otkazuje fakturu i registruje novu sa ispravno popunjenim podacima.

Profaktura

Profaktura se razlikuje od fakture po atributu rok važenja.

U CRF se profaktura ponaša isto kao faktura sa sledećim razlikama:

- Profakturu će sistem **automatski otkazati** nakon isteka roka važenja ukoliko nisu započeta plaćanja. Rok važenja profakture se računa u odnosu na atribut **Datum Izdavanja** na koji se dodaje *Rok važenja u danima* pri čemu nastali datum mora biti u budućnosti.
- Ukoliko je profaktura delimično izmirena, računanje roka izmirenja započinje **od dana registrovanja prve uplate**
- **Asignacija profakture** kreira dodeljenu profakturu sa svim drugim uobičajenim pravilima
- **Status** profakture je **Profaktura** dok ne postoje izmirenja, za razliku od fakture koja tada ima status **Aktivna**

Pravila za unos polja **Broj fakture**

Vrednost atributa **Broj fakture** mora se navesti koristeći sledeće karaktere na opisani način:

1. engleska latinična slova - bez srpskih dijakritičkih karaktera **č ć š ž đ**
2. broj
3. spejs simbol - **više uzastopnih spejs simbola nije dozvoljeno**
4. simboli **! " # \$ % & ' ( ) * + , - . / [\ ] ^ _ : ; < = > ? ` @ { } | ~ .**
5. **mora da započne i da se završi slovom ili brojem (alfanumerik)**
6. može imati maksimalno 22 karaktera
7. broj fakture **prečišćen od simbola** (sadrži samo alfanumerike) mora biti **jedinstven za konkretnog dužnika**

Info

Poslednje ograničenje znači da poverilac ne može istom dužniku registrovati drugu fakturu čiji se **Broj fakture** razlikuje samo u simbolima.

Na primer, dva broja fakture **2018 / UT / 01** i **2018-UT: 01** u prečišćenoj formi postaju **2018UT01** i zbog toga će samo jedan od njih biti dozvoljen.

Za više detalja pogledajte dokument o [pravilima uparivanja](#).

ASCII kodovi karaktera koji se prihvataju su u rasponu 32 - 126. Svi drugi karakteri su nedozvoljeni. Svi unosi koji ne zadovoljavaju ova pravila se odbijaju sa greškom.

Sledeći primeri će biti odbijeni jer sadrže nevalidne brojeva faktura:

Broj fakture	Razlog odbijanja
Faktura 1	sadrži tri spejs karaktera unutar teksta
- Faktura 1	ne počinje slovom ili brojem
Racun 1.	ne završava se slovom ili brojem
Račun 1	sadrži latinično slovo č
Рачун 23	sadrži ćirilčna slova

Upozorenje

Atribut **Broj fakture** sadrži **poziv na broj odobrenja** iz instrukcije za plaćanje ili **broj fakture** ako poverilac nije naveo instrukciju za plaćanje.

Primer:

- Ukoliko je broj fakture **001/2018** i **ne postoji posebna instrukcija za plaćanje** upisuje se **001/2018**.
- Ukoliko je broj fakture **001/2018** **sa posebnom instrukcijom za plaćanje** na primer po modelu **97**, recimo **230012018**, u polje broj fakture se upisuje **230012018**.

Ukoliko se ne postupi na navedeni način, sistem neće automatski prepoznati plaćanja za datu fakturu.

Kombinacija atributa **Broj Fature**, **MB(PL)** i **JBKJS** **jedinstvena je u sistemu**. Ovo znači da poverilac istom dužniku sledeće godine **ne može izdati fakturu sa istim brojem fakture kao i prethodne godine**. Da bi se izbegli mogući problemi, preporuka **UT** je da se u broju fakture nalazi podatak o godini nastanka, npr. **MFIN 18/01**.

Sistemske generisani atributi

Za registrovane fakture **CRF** **automatski generiše** niz dodatnih atributa. Neki od najbitnijih atributa su objašnjeni u ovoj sekciji.

Identifikator fakture

Svakoj fakturi je u sistemu dodeljen jedinstveni identifikator fakture.

IDF se generiše tako da zadovoljava enkodiranje [Crockford Base32](#) sa kontrolnim brojem na zadnjem mestu (modulo 37).

Kada se dekodira:

1. crtice `-` se ignorišu
2. `i` i `l` se tretiraju kao `1`
3. `o` se tretira kao `0`
4. veličina slova ne pravi razliku (eng: *case-insensitive*)

Na osnovu ovoga sledeći linkovi ka fakturi su identični:

- <https://crf.trezor.gov.rs/invoices/XSN-JG0>
- <https://crf.trezor.gov.rs/invoices/XS-NJ-G0>
- <https://crf.trezor.gov.rs/invoices/xSnjgo>

Datum kreiranja

Datum i vreme kada je korisnik registrovao fakturu u [CRF](#) sistemu (eng: *Creation date*).

Ovaj dan utiče na računanje rokova izmirenja i po njemu se mogu filtrirati fakture.

Zakonski rok izmirenja

Zakonski rok izmirenja (eng: *Due date*) je najkasniji mogući rok za izmirenje koji se može navesti na fakturi i zakonski je regulisan.

Rok se računa se po sledećoj formuli:

```
Datum kreiranja + 3 + Zakonski rok + Pomeraj
```

Parametar	Značenje
Datum kreiranja	Datum kada je faktura registrovana u CRF
Zakonski rok	Definisan zakonom po grupi KJS i trenutno može biti 45, 60 ili 90 dana
3	Zakonski definisan broj dana u kome poverilac mora dužniku fizički dostaviti fakturu
Pomeraaj	Broj dana koji se dodaje ukoliko prethodno izračunati datum pada na neradni dan (praznici i vikendi)

Parametar **Zakonski rok** je definisan na sledeći način:

1. Ako je **dužnik RFZZO ili njegovi IBK**, rok je **90 dana**
2. Ako je **poverilac KJS (svi tipovi sem 8)** rok je **60 dana**
3. Ako je **poverilac PPL ili KJS tipa 8** rok je **45 dana**

” Zakon o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama Član 4

Ugovorom između javnog sektora i privrednih subjekata ne može se predvideti rok za izmirenje novčanih obaveza duži od **45 dana**, u slučaju kada je u tom ugovornom odnosu **javni sektor dužnik**.

Ugovorom između subjekata javnog sektora ne može se predvideti rok za izmirenje novčanih obaveza duži od **60 dana**.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ugovorom između javnog sektora i privrednih subjekata može se predvideti rok za izmirenje novčanih obaveza do **90 dana** u slučaju kada je **dužnik Republički fond za zdravstveno osiguranje**, odnosno korisnik sredstava Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje u smislu zakona kojim se uređuje budžetski sistem.

Status fakture

Sistem markira fakture određenim statusom radi lakšeg pregleda i filtriranja:

Status	Status Engleski	Značenje
Aktivna	<i>Active</i>	Faktura nema registrovanih izmirenja
Nevalidna	<i>Invalid</i>	Ne koristi se, rezervisano
Započeta	<i>Started</i>	Faktura ima registrovanih izmirenja ali nije u celosti izmirena
Izmirena	<i>Settled</i>	Faktura je u celosti izmirena
Profaktura	<i>Proinvoice</i>	Označava profakturu
Otkazana	<i>Canceled</i>	Faktura je otkazana od strane poverioca i nije predmet izmirivanja
Asignirana	<i>Assigned</i>	Faktura je prenesena na drugog dužnika u celosti
Otvorena	<i>Open</i>	Status koji obuhvata sve neizmirene fakture - statusi aktivna, započeta i profaktura

-
1. **JBKJS** mora da postoji u registru korisnika javnih sredstava. Registar **KJS** je javno dostupan na adresi <https://registarkjs.trezor.gov.rs>
  2. U pitanju je ograničenje Narodne Banke Srbije i mogućih karaktera na nalogu za prenos.